

1. จินตนาการประหยัดพลังงาน สำหรับเยาวชน

คัดก่อนใช้

เช้าวันนี้แสนสดใส น้องแป้งตื่นแต่เช้าด้วยความสดชื่น หลังจากที่ได้นอนหลับพักผ่อนอย่างเพียงพอได้เวลาไปโรงเรียนแล้ว

น้องแป้ง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนแห่งหนึ่ง เป็นเด็กขยัน ชอบเรียนหนังสือ ชอบค้นคว้าและอ่านหนังสือจากห้องสมุด เป็นคนช่างสังเกตและชอบเรียนรู้เรื่องราวที่น่าสนใจในชีวิตประจำวัน

ตำนาน “ป. ปลงานันท์หาซาก ต้องลำบากออกเรือไป ขนส่งจากแดนไกล ใช้น้ำแข็งเปลือง น้ำมัน แซ่เย็งก็เสียไฟ หุงต้มใช้รักร้าทั้งนั้น พลังงานต้องหมดกิน ใ้อู่กลหลานจำงดี” เตือนให้เรารู้จักถักอาหารและทานอาหารแต่พออิ่ม ไม่เหลือทิ้งขว้างให้สูญเปล่า เพราะอาหารแต่ละชนิดกว่าจะถึงมือเรานั้น อย่างน้อยต้องใช้พลังงานในการลำเลียงขนส่งทั้งสิ้น และในฐานะที่น้องแป้งเป็นเยาวชน จะมีส่วนช่วยชาติในการประหยัดพลังงานอย่างไรบ้าง

ประหยัดพลังงาน เริ่มได้ตั้งแต่เช้า

แป้งพบว่าเมื่อคืนลืมปิดไฟที่หัวเตียง และหลอดไฟที่ไ้ยังคงเป็นหลอดไส้ซึ่งมีคุณภาพต่ำอยู่ หลอดประเภทนี้จะมีไส้หลอดที่ทำด้วยทังสเตน เมื่อมีกระแสไฟฟ้าผ่านจะร้อนและให้แสงสว่างออกมา แต่แสงสว่างที่ได้นั้นเป็นเพียง 1 ใน 4 ของพลังงานที่ใช้ อีก 3 ส่วนที่เหลือเป็นความร้อนที่หลุดแผ่ออกมา โดยเราไม่ได้ใช้ประโยชน์จากความร้อนในส่วนนี้เลย ถ้าเราเปลี่ยนจากหลอดไส้ขนาด 40 วัตต์เป็นหลอดคอมแพคฟลูออเรสเซนต์ขนาด 7 วัตต์ ไฟหัวเตียงของแป้งจะประหยัดได้ถึงร้อยละ 80 โดยได้แสงสว่างเท่าเดิม

และข้อสำคัญอายุการใช้งานนานกว่า 8 เท่า ต้องขอบคุณพ่อให้เปลี่ยนหลอดไฟหัวเตียงแล้ว

แป้งเริ่มต้นกิจวัตรประจำวันด้วยการแปรงฟัน ล้างหน้า อาบน้ำ โดยใช้ขันน้ำหรือแก้วน้ำรองน้ำไว้ใช้แปรงฟัน และปิดก๊อกน้ำขณะถูสบู่หรือขณะแปรงฟัน

จะได้ไม่ปล่อยน้ำสะอาดทิ้งไปโดยเปล่าประโยชน์ และต้องปิดก๊อกน้ำให้สนิททุกครั้งเมื่อเลิกใช้ แปรงฟันและอาบน้ำอย่างถูกวิธีแบบนี้แบ่งสามารถช่วยคุณพ่อคุณแม่ประหยัดน้ำได้ถึง 40 ลิตรต่อวัน และถ้าเราคนไทยทั้งหมด 60 ล้านคนทำได้แบบนี้ เราจะช่วยกันประหยัดน้ำได้ถึง 2,400 ล้านลิตรต่อวัน แบ่งนี้ก็ถึงภาพของขวดน้ำขนาด 1 ลิตรแค่จำนวน 2,400 ขวดวางเรียงกันแล้ว ไม่กล้านึกจำนวนขวดน้ำนับล้านๆ ขวด ซึ่งเทียบเท่ากับปริมาณน้ำที่เราสามารถประหยัดได้ต่อปี และถ้าหากก๊อกน้ำจุดใดเปิดไม่สนิทหรือมีน้ำรั่วโดยไม่ซ่อมแซม หากน้ำรั่วไหลประมาณ 1.2 ลิตร/ชั่วโมง หรือเท่ากับน้ำ 1 แก้วในเวลา 10 นาที เราจะสูญเสียน้ำสะอาดถึงวันละประมาณ 29 ลิตร

คุณพ่อได้ติดตั้งเครื่องสุขภัณฑ์ ก๊อกน้ำ และฝักบัวรุ่นประหยัดน้ำ เพราะคุณพ่อบอกว่าเป็นการลงทุนที่คุ้มค่าในระยะยาว สำหรับเครื่องทำน้ำอุ่นที่บ้านเป็นประเภทกักตุนน้ำร้อน ซึ่งประหยัดพลังงานเพราะใช้ไฟฟ้าน้อยกว่าประเภทน้ำไหลผ่านตลอดเวลา ไม่ควรเปิดเครื่องตลอดเวลา โดยเฉพาะเวลา душ ในขณะอาบน้ำ

ที่บ้านของแป้งยังมีโถงน้ำสำหรับรองน้ำฝนไว้ใช้เพื่อประหยัดการใช้น้ำประปา โดยทุกครั้งที่เกิดฝนตก แป้งจะช่วยคุณพ่อคุณแม่รองน้ำฝนไว้ใช้ โดยปล่อยให้ฝนตกสักกระชะหนึ่งก่อน เพื่อชะล้างฝุ่นละอองในอากาศหรือสิ่งสกปรกบนหลังคา จึงค่อยรองน้ำฝนเก็บไว้ใช้ต่อไป ชุดเครื่องแบบนักเรียนที่คุณแม่ซักและรีดพร้อมกันชุดของคุณพ่อพร้อมกันทีเดียวจำนวนมากจะช่วยประหยัดค่าไฟได้มาก การซักผ้าหรือรีดเสื้อผ้าครั้งละชุดจะทำให้สิ้นเปลืองไฟและน้ำไปโดยเปล่าประโยชน์

อาหารเช้าที่คุณแม่เตรียมให้สำหรับวันนี้เป็นข้าวต้มทรงเครื่อง คุณแม่เลือกใช้ "ข้าวกล้อง" เพราะนอกจากจะมีวิตามินบีซึ่งป้องกันโรคเหน็บชาสูงกว่าข้าวขาวและมีกากใยที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกายแล้วยังเป็นข้าวที่ช่วยประหยัดพลังงาน เพราะไม่ต้องใช้ไฟฟ้าในการขัดสีเมล็ดข้าวให้ขาว คุณแม่สอนแป้งเสมอให้ทานอาหารให้หมดจาน เพราะกว่าจะมาเป็นอาหารแต่ละมื้อ ต้องใช้พลังงานตั้งแต่การลำเลียงขนส่ง การแช่แข็งหรือการถนอมอาหาร จนถึงการทำหุงต้มภายในครัว ดังนั้นทุกครั้งที่จะรับประทานอาหาร ควรตักข้าวและกับข้าวโดยกะปริมาณให้ทานแต่พออิ่มอย่าให้เหลือ

วันนี้เป็นวันแรกที่แป้งจะเดินทางไป-กลับโดยรถโรงเรียนแทนการไปรับ-ส่งโดยรถของคุณพ่อ ก่อนหน้านั้นคุณพ่อต้องใช้เวลามากกว่าจะไปถึงที่ทำงานเพราะต้องไปส่งแป้งที่โรงเรียนก่อน และที่ทำงานของคุณพ่อและโรงเรียนอยู่คนละมุมเมือง แป้งจึงหันมาใช้บริการของรถโรงเรียน ซึ่งแบ่งเป็นสายรับ-ส่งตามบ้าน คือนักเรียนที่มีบ้านอยู่ในทิศทางเดียวกันไปด้วยกัน ซึ่งสามารถลดปริมาณรถ ลดปริมาณการใช้น้ำมัน

ลดปริมาณคว้น (พิษ) ซึ่งก็คือระบบ Car Pool นั่นเอง ซึ่งผู้ที่มีบ้านพักอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกันมีที่ทำงานอยู่ใกล้หรือเป็นเส้นทางเดียวกันก็ควรเดินทางไปโดยรถคันเดียวกัน จะช่วยประหยัดน้ำมัน การเดินทางด้วยรถโรงเรียนนี้ยังทำให้แป้งได้รู้จักเพื่อนที่ขึ้นรถโรงเรียนเพิ่มอีกหลายคน แต่ถ้าโรงเรียนอยู่ไม่ไกลจากบ้าน เราควรจะไป-กลับเองโดยไม่จำเป็นต้องใช้รถหรือใช้รถจักรยานแทน ซึ่งนอกจากช่วยประหยัดน้ำมันแล้ว สุขภาพร่างกาย จะแข็งแรงขึ้นด้วย หรือการใช้บริการของรถโดยสารประจำทางหรือรถเมล์ที่ผ่านโรงเรียนก็นับเป็นการประหยัดน้ำมันในอีกทางหนึ่ง

โรงเรียนของเรา ช่วยกันประหยัด

แม้ถึงโรงเรียนโดยสวัสดิภาพ คุณขาใหญ่คนขับรถโรงเรียนขับรถอย่างสุภาพและมาส่งก่อนเวลา เคอร์ฟิวชาติ หากคุณขาใหญ่ขับรถกระซุกและใช้ความเร็วมากเกินไปจะทำให้เครื่องยนต์สึกหรอเร็ว การออกรถกระซุกจำนวน 10 ครั้งจะทำให้สิ้นเปลืองน้ำมันเพิ่มถึง 100 ซีซี. น้ำมันปริมาณนี้ทำให้รถวิ่งได้ประมาณ 700 เมตร

หน้าเสาธงวันนี้คุณครูฝ่ายปกครองให้ความรู้เรื่องแหล่งที่มาของพลังงานและการใช้ทรัพยากรธรรมชาติต่างๆ ให้คุ้มค่า เพราะกว่าจะได้พลังงานแต่ละชนิดมาก็ต้องใช้ระยะเวลาหนึ่ง เช่น กว่าจะได้ถ่านหุงข้าวก็ต้องรอให้ต้นไม้เติบโตก่อน หรือน้ำมันได้มาจากการทับถมของซากพืชซากสัตว์นับพันล้านปี เราจึงควรช่วยกันใช้ทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งพลังงานเหล่านั้นอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ และมีเหลือใช้ อย่างพอเพียงในยุคของตนจนถึงยุคของลูกหลานต่อไป หนทางหนึ่งก็คือการรู้จักใช้อุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

โรงเรียนของแป๊ะ ผู้อำนวยการมองเห็นความสำคัญของการประหยัดพลังงาน มีการปรับปรุงต่างๆ เพื่อให้โรงเรียนมีการอนุรักษ์พลังงาน เป็นต้นว่า อาคารเรียนของแป๊ะมีความร่มเย็น อากาศไม่ร้อน เนื่องจากมีการปลูกต้นไม้ใหญ่ให้ร่มเงาแก่ตัวอาคารเรียนโดยไม่ให้อาคารถูกแสงแดดโดยตรง ทำให้ตัวอาคารไม่ร้อน มีบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดี ตัวอาคารด้านนอกทาสีอ่อนซึ่งช่วยในการสะท้อนรังสีความร้อนจากแสงอาทิตย์ทำให้ตัวอาคารไม่ร้อน

ผนังภายในห้องเรียนของแป๊ะเป็นสีขาว จึงช่วยให้ห้องเรียนมีความสว่างไม่จำเป็นต้องเปิดไฟในตอนกลางวัน หรือเปิดเฉพาะในบริเวณที่แสงไม่พอ แฉิ่งและเพดานฯ จะช่วยกันเปิดหน้าต่างไว้ตั้งแต่เช้าเพื่อให้มีลมและอากาศถ่ายเทตลอดทั้งวัน โดยผนังห้องเรียนฝั่งตรงข้ามผนังด้านที่มีหน้าต่างจะมีช่องลมเล็กๆ หลายช่อง การทำช่องลมในทิศทางฝั่งตรงข้ามกับหน้าต่างหรือผนังที่มีช่องลมเหมือนกันจะเป็นการเปิดช่องทางให้ลมจากภายนอกไหลหมุนเวียนเข้ามาภายในห้องเรียน มีการพวงอากาศเก่าภายในห้องเรียนออกไปและมีอากาศใหม่เข้ามาแทนที่หมุนเวียนตลอดเวลา ทำให้นักเรียนในชั้นเรียนมีสุขภาพดี

สำหรับหลอดไฟในห้องเรียนเป็นหลอดฟลูออเรสเซนต์ชนิดที่เป็นหลอดผอม ซึ่งแป๊ะรู้จักหลอดผอมครั้งแรกจากโฆษณาทางโทรทัศน์ ที่บอกว่าเปลี่ยนหลอดอ้วน 40 วัตต์เป็นหลอดผอม 36 วัตต์จะได้แสงสว่างเท่าเดิมแต่กินไฟน้อยกว่า 4 วัตต์ แป๊ะยังนึกเลยว่าการนำหลอดผอมมาใช้ประหยัดได้นิดเดียวเพียงแค่ 4 วัตต์ไม่มากมายอะไร

แต่คุณครูบอกว่าในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา สถิติการใช้หลอดฟลูออเรสเซนต์หรือหลอดคอมทั้งประเทศไทยมีจำนวนเฉลี่ยถึง 230 ล้านหลอด เราจะสามารถลดการใช้โถงได้ถึง 300 ล้านวัตต์ ซึ่งเท่ากับกำลังการผลิตไฟฟ้าของโรงไฟฟ้าแม่เมาะ* 1 โรง แต่ข้อสำคัญถึงแม้ว่าเราจะใช้อุปกรณ์ประหยัดพลังงานเพื่อลดความสิ้นเปลืองด้านพลังงานลง แต่ถ้าเราเปิดไฟฟ้าทิ้งไว้หลังเลิกเรียนหรือเมื่อเลิกใช้ห้องเรียนแล้ว การใช้อุปกรณ์ที่ประหยัดพลังงานก็ไม่ได้ช่วยให้ประหยัดพลังงานแต่อย่างใด คุณครูจึงทำโปสเตอร์ณรงค์ดีดีไว้ เพื่อให้ทุกคนช่วยกันปิดสวิทช์ไฟฟ้าในห้องเรียนเมื่อเลิกใช้งาน ด้วยข้อความ ที่ว่า "ปิดไฟฟ้าเมื่อเลิกใช้ ใช้ของใคร ของทุกคน เพียงคิดมีเป็นผล ขอทุกคนลงมือทำ"

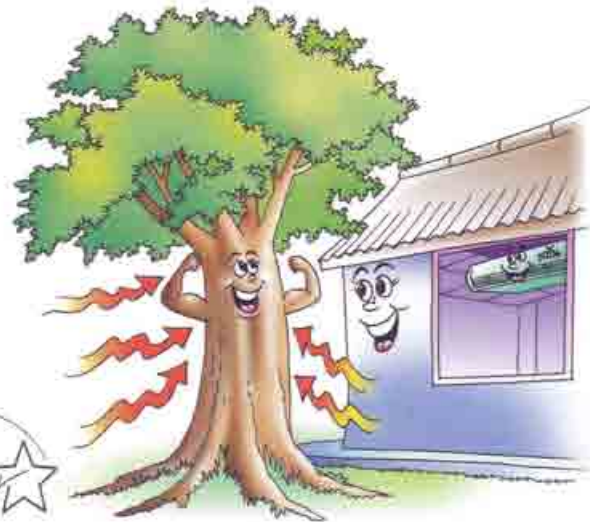

นอกจากนี้โรงเรียนของแแบ่งยังนำโคมไฟประสิทธิภาพสูง มาใช้แทนโคมไฟรุ่นเก่า ซึ่งโคมไฟประสิทธิภาพสูงชนิดนี้สามารถลดจำนวนหลอดฟลูออเรสเซนต์ลงจากเดิม 2 หลอดเป็น 1 หลอด แต่ยังคงได้แสงสว่างเท่าเดิมซึ่งนิยมเรียกโคมนี้ว่าโคม÷2 พี่ชาติรีเพื่อนบ้านซึ่งเป็นวิศวกรอธิบายว่า โคมไฟชนิดนี้ใช้เงินบริษัทหรือแม่จะอนุมัติเงินขดเงาติดไว้ที่ผนังด้านในของโคม เพื่อช่วยสะท้อนแสงจากหลอดไฟทำให้ความสว่างที่ได้มากกว่าเดิม จึงสามารถลดหลอดไฟชอก 1 หลอด โดยยังได้ความสว่างเท่ากับ 2 หลอดได้ และถ้านำโคมไฟชนิดนี้มาใช้ ผลพลอยได้ก็คือเครื่องปรับอากาศจะทำงานน้อยลงซึ่งทำให้ค่าไฟลดลง เพราะจำนวนหลอดไฟฟาลดลงทำให้ความร้อนจากหลอดไฟลดลงด้วย

ในห้องโศกศึกษาและห้องปฏิบัติการด้านคอมพิวเตอร์โดยมากจะใช้เครื่องปรับอากาศเพื่อรักษาคุณภาพของอุปกรณ์ให้คงที่ตลอดเวลา สำหรับการปรับอุณหภูมิของเครื่องปรับอากาศโดยทั่วไปควรตั้งอุณหภูมิไว้ที่ 25 องศาเซลเซียส หากตั้งต่ำกว่านี้มากจนต้องหาเสื่อกันหนาวมาใส่จะทำให้สิ้นเปลืองพลังงานโดยใช่เหตุ ดังนั้นควรปรับอุณหภูมิไว้ที่ 25 องศาเซลเซียส จะประหยัดค่าโถงได้ถึงร้อยละ 20 เมื่อเทียบกับการตั้งอุณหภูมิที่ 23 องศาเซลเซียส ซึ่งถ้าภายในประเทศมีเครื่องปรับอากาศจำนวน 2 ล้านเครื่อง เราอาจประหยัดไฟฟ้าได้ถึง 120 ล้านบาทต่อเดือน หรือปีละกว่า 1,440 ล้านบาท

การใช้เครื่องปรับอากาศอย่างมีประสิทธิภาพและประหยัดค่าไฟนั้นสามารถทำได้ด้วยการหมั่นทำความสะอาดแผ่นกรองอากาศอย่างน้อยเดือนละครั้ง และถ้าปลุกต้นไม้ใหญ่ให้ความร่มรื่นแก่ตัวอาคาร จะช่วยลดปริมาณการใช้เครื่องปรับอากาศได้ เพราะต้นไม้ขนาดใหญ่ 1 ต้น จะสามารถดูดซับความร้อนจากบริเวณรอบต้นไม้เพื่อนำไปสังเคราะห์แสงได้ถึง 12,000 บีทียูต่อชั่วโมง ซึ่งเท่ากับการทำงานของเครื่องปรับอากาศขนาด 1 ตัน จึงทำให้อาคารที่อยู่ใกล้ๆ ต้นไม้ไม่มีอุณหภูมิลดลงด้วยโดยไม่จำเป็นต้องใช้เครื่องปรับอากาศหรือใช้เท่าที่จำเป็น **

สำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์ควรเลือกซื้อแต่

รุ่นที่มีสัญลักษณ์ Energy Star ซึ่งจะมียระบบประหยัดพลังงาน และควรตรวจสอบและสั่งให้ระบบประหยัดพลังงานอัตโนมัติที่ติดตั้งมากับเครื่องคอมพิวเตอร์ทำงานด้วย และปิดจอภาพในเวลาพักเที่ยงหรือเมื่อจะหยุดใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เป็นช่วงเวลานาน เป็นต้น นอกจากนี้คุณครูยังนำกระดาษที่ใช้แล้วด้านเดียวและยังเหลือว่างด้านหลังกมาใช้ประโยชน์ต่อหรือใช้ทำเย็บเอกสาร

ได้เวลาพักทานอาหารกลางวัน แแบ่งบรรจุเปิดกล่องข้าวสเตนเลสที่นำมาตั้งแต่ชั้นประถม ซึ่งคุณแม่จัดเตรียมอาหารกลางวันเมื่อร้อยให้แบ่งนำมาโรงเรียนทุกวัน คุณแม่ของแบ่งเป็นคนน่ารัก ใจดี และสอนแบ่งให้รู้จักใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่า และไม่สร้างผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เป็นต้นว่าการใช้กล่องข้าวแทนการใช้กล่องโฟมในการบรรจุอาหาร หรือนำข้าวกลางวันไปทานที่โรงเรียนนั้น กล่องโฟมที่ใช้แล้วจะกลายเป็น

* โรงไฟฟ้าแม่เมาะเป็นโรงไฟฟ้าแห่งหนึ่งของประเทศไทย และมีกำลังผลิตไฟฟ้า 300 เมกะวัตต์ (ล้านวัตต์)
 ** ปริมาณความร้อนหรือขนาดของเครื่องปรับอากาศที่เทียบเท่ากับพลังงานไฟฟ้าที่ใช้ในการเปิดหลอดฟลูออเรสเซนต์ขนาด 36 วัตต์ จำนวนถึง 60 หลอดภายใน 1 ชั่วโมง

เป็นขยะที่กำจัดยาก และใช้เวลาในการย่อยสลายนับหลายร้อยปี การผลิตโฟมยังใช้สาร CFC ซึ่งจะไปทำลายชั้นโอโซนของบรรยากาศที่หุ้มห่อโลก จึงทำให้รังสีอัลตราไวโอเล็ตซึ่งเป็นอันตรายต่อผิวหนังลอดผ่านชั้นบรรยากาศมายังผิวโลกมากขึ้น เราจึงมีโอกาสเสี่ยงต่อการเป็นมะเร็งที่ผิวหนังเพิ่มมากขึ้น และยังทำให้อุณหภูมิของโลกสูงขึ้นด้วย

เพื่อนๆ กตน้ำดื่มมาเมื่อแป้ง คุณครูสอนให้ประหยัดน้ำ กตน้ำดื่มเท่าที่ความต้องการจะดื่มเท่านั้น และดื่มให้หมดแก้ว เมื่ออิมแล้วแบ่งและเพื่อนๆ ต่างล้างกล่องข้าวและแก้วน้ำให้สะอาดเพื่อเก็บไว้ใช้ในวันต่อไป

ที่บอร์ดประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนมีโปสเตอร์รณรงค์การใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพด้วยการนำวิธี 1A3R มาใช้ เช่น หลีกเลี่ยง (Avoid) การใช้กล่องโฟมซึ่งเป็นขยะที่ทำลายสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศของโลก ลด (Reduce) การใช้กระดาษ พลาสติก กอล์ฟนม UHT ที่มีวัสดุเคลือบหลายชั้น หรือใช้เท่าที่จำเป็น และควรแยกขยะภายในโรงเรียนตามสีของถัง คือ ถังสีเหลืองทิ้งขยะแห้งประเภทที่นำไปแปรรูปได้ เช่น กระดาษ แก้ว พลาสติก ถังสีเขียวทิ้งขยะเปียกประเภทที่ย่อยสลายได้ สามารถนำมาหมักทำปุ๋ยได้ เช่น เศษอาหาร ใบไม้ และถังสีเทาฟ้าสีแดงทิ้งขยะอันตรายหรือสารเคมีต่างๆ เช่น กระป๋องยาฆ่าแมลงหรือแมลงสาบ ขวดหรือถุงปุ๋ย กระป๋องสี แบตเตอรี่ที่ใช้แล้ว หลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ที่หมดอายุแล้ว ส่วนถังสีฟ้าสำหรับทิ้งขยะทั่วไปที่ย่อยสลายไม่ได้ หรือไม่เป็นพิษแต่นำไปแปรรูปยากหรือไม่คุ้มค่าการแปรรูป เช่น พลาสติกห่อลูกอม ของบะหมี่สำเร็จรูป ถุงพลาสติกหรือโฟมที่เปื้อนอาหาร เป็นต้น ซึ่งวิธีนี้จะสะดวกต่อการรวบรวมสิ่งของที่ทิ้งแล้วไปพัฒนาเพื่อการนำไปใช้ใหม่ (Reuse) หรือนำไปแปรรูป (Recycle)

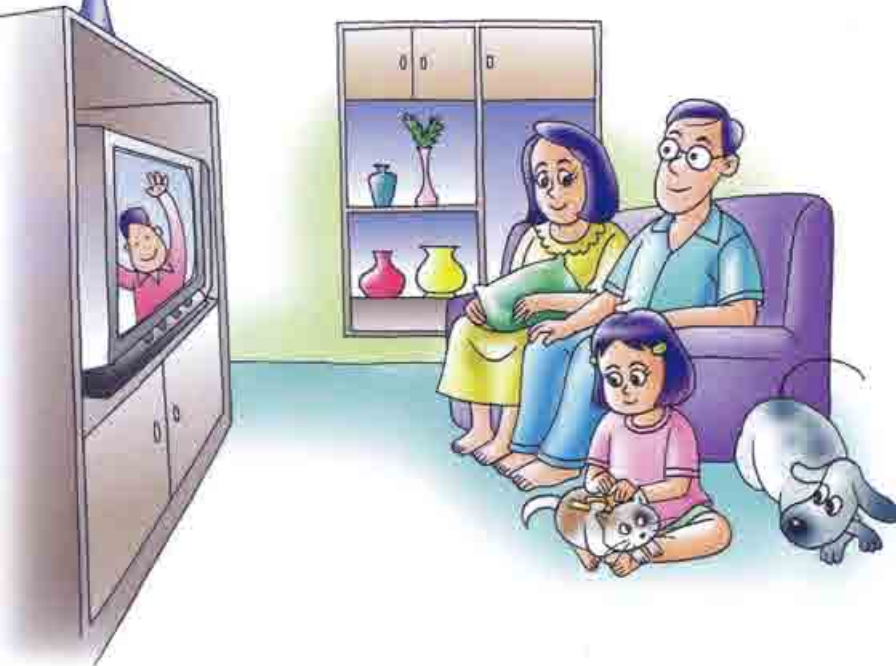
บ้านของแบ่งกับการใช้พลังงาน

แบ่งกลับบ้านโดยใช้บริการรถรับ-ส่งของโรงเรียน ขวัญเพื่อนของแบ่งนำวิทยุประเภทที่มีหูฟังออกมาดู และบอกว่าได้เป็นรางวัลจากคุณพ่อ เพราะขวัญสามารถสอบในภาคเรียนที่แล้วได้คะแนนดี ตำนไฟฉายที่ใช้เป็นชนิดที่สามารถบรรจุไฟได้ใหม่ (Rechargeable Battery) ซึ่งดีกว่าถ่านไฟฉายชนิดธรรมดา เพราะการใช้ถ่านไฟฉายชนิดบรรจุไฟได้ใหม่นี้ จะมีอายุการใช้งานนานกว่า สามารถนำมาบรรจุใหม่ได้บ่อยครั้ง จึงช่วยลดปริมาณการใช้ถ่านไฟฉายชนิดธรรมดาซึ่งเป็นขยะที่กำจัดยาก

เมื่อกลับบ้าน อาบน้ำ และร่วมรับประทานอาหารมื้อค่ำ อันแสนอร่อยฝีมือของคุณแม่แล้ว แบ่งนำวิชาที่เรียนในวันนี้มาทบทวนและทำการบ้านจนเสร็จ คุณพ่อบอกแบ่งว่าทุกครั้งที่อ่านหนังสือ ถ้ารู้สึกปวดตาอาจมีสาเหตุเกิดจากแสงจากหน้าต่างที่เปิดไว้ไม่เพียงพอ ให้เปิดโคมไฟที่โต๊ะหนังสือเพื่อช่วยเพิ่มความสว่าง เพราะการอ่านหนังสือที่มีปริมาณแสงไม่เพียงพอจะทำให้สมองอ่อนล้า และทำลายสุขภาพสายตาของผู้อ่านหนังสือ คุณพ่อยังเคยมาช่วยแบ่งเสียนั้นวางหนังสือใหม่ เพื่อไม่ให้บังแสงบางส่วนจากหน้าต่าง การประหยัดพลังงานที่ถูกต้องนั้น ต้องไม่ลดความสะดวกสบายและคุณภาพชีวิต และคนทั่วไปมักเข้าใจผิดว่าหาร 2 (÷2) คือ การลดความสะดวกสบายลงครึ่งหนึ่ง แต่

แต่ที่จริงกิจกรรมที่เรียกว่าการ 2 ที่ถูกต้อง คือ การลดการใช้ฟุ่มเฟือย การใช้อย่างไม่รู้คุณค่าออกไปครั้งหนึ่งหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการใช้พลังงานที่ไม่ถูกต้องออกจากชีวิตประจำวัน

บ้านของแบ่งมีการออกแบบให้โปร่งเพื่อให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก ผังบ้านด้านทิศตะวันตกปลูกต้นไม้ใหญ่ที่ให้ร่มเงาดี เช่น ต้นมะม่วง เพื่อช่วยบังแสงอาทิตย์ตอนบ่าย ทำให้ผนังบ้านไม่ร้อนเกินไป และใช้ฝาผนังที่ทำจากวัสดุที่เป็นฉนวนกันความร้อน ซึ่งทั้งหมดนี้จะช่วยลดความร้อนให้กับตัวบ้านและทำให้บ้านเย็นขึ้น โคมไฟฟ้าที่ประตูและกำแพงของบ้านเปลี่ยนเป็นหลอดตะเกียบแทนหลอดไส้เมื่อไม่นานมานี้ หลังจากนั้นสมาชิกในครอบครัวจะมานั่งเล่นเพื่อพูดคุยและดูโทรทัศน์หรือดูข่าวพร้อมกัน ซึ่งแตกต่างจากบ้านของเพื่อนๆ ของแบ่งหลายคน ซึ่งแต่ละห้องจะมีโทรทัศน์ส่วนตัว บางครั้งก็ดูแปลกๆ เพราะทุกคนในบ้านจะเปิดดูโทรทัศน์ช่องเดียวกันแต่ไม่มาดูด้วยกันจึงทำให้สิ้นเปลืองพลังงาน เมื่อเลิกชมโทรทัศน์แล้วให้ปิดโดยถอดหรือดึงสวิตช์ปลั๊กไฟออกทุกครั้งเพราะสามารถประหยัดไฟและปลอดภัย แต่ถ้าปิดโทรทัศน์

ด้วยรีโมทคอนโทรล โทรทัศน์จะยังมีไฟฟ้าเลี้ยงวงจรอิเล็กทรอนิกส์อยู่ภายในทำให้สิ้นเปลือง

ในห้องนอนของแบ่งและห้องนั่งเล่นมีเครื่องปรับอากาศที่ติดฉลากประหยัดพลังงานเบอร์ 5 ซึ่ง หมายถึงเครื่องปรับอากาศที่สามารถทำความเย็นได้เท่ากับเครื่องปรับอากาศแบบเก่า แต่ใช้พลังงานน้อยกว่าร้อยละ 30 ก่อนที่จะติดเครื่องปรับอากาศ คุณพ่อได้ศึกษาวิธีลดค่าไฟฟ้าของเครื่องปรับอากาศโดยไม่ยอมให้ความร้อนเข้ามาในบ้านได้ง่ายๆ โดยการบุงนนวนความร้อนที่ฝ้าหลังคาหรือบริเวณที่ต้องถูกแสงแดดตลอดทั้งวัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผนังทางด้านทิศใต้ ทิศตะวันตกเฉียงใต้หรือทิศตะวันออกเฉียงใต้ก็ควรมีฉนวนกันความร้อนด้วยเช่นกัน

แบ่งตามคุณพ่อว่าทำไมต้องบุงนนวนในบริเวณนั้น คุณพ่อตอบว่าเพราะปกติเราจะเห็นดวงอาทิตย์ปรากฏในทิศตะวันออกในช่วงเช้า และค่อยๆ ผ่านไปทิศตะวันตกในช่วงเย็น ซึ่งเป็นเรื่องที่ทุกคนเข้าใจ แต่จริงๆ แล้วดวงอาทิตย์ปรากฏให้เห็นจากทิศตะวันออกไปทิศตะวันตก โดยอ้อมทางด้านทิศใต้ปีละ 9 เดือน และหลังจากเดือนมิถุนายน จะอ้อมทางด้านทิศเหนืออีก 3 เดือน หรือที่คนโบราณเรียกว่าตะวันอ้อมข้าว ดังนั้นทิศใต้หรือทิศตะวันออกเฉียงใต้จะเป็นด้านที่รับแสงแดดมากที่สุดคือนานถึง 9 เดือน ดังนั้นถ้าเราป้องกันความร้อนทางหลังคาและผนังอย่างเหมาะสมก็จะสามารถลดการทำงานของเครื่องปรับอากาศที่ใช้ลงได้ และ

ไม่เปลืองค่าไฟฟ้าอีกด้วย และข้อสำคัญคุณหมูนอนในห้องปรับอากาศไม่ควรตั้งต่ำกว่า 25 องศาเซลเซียส ก่อนเปิดเครื่องปรับอากาศ แบ่งเปิดหน้าต่างและประตูห้องเพื่อระบายอากาศ ไล่อากาศอับออกไป และให้อากาศบริสุทธิ์จากภายนอกเข้ามาแทนที่ประมาณ 5-10 นาที ก่อน จึงค่อยปิดประตูและหน้าต่างแล้วค่อยเปิดเครื่องปรับอากาศ แบ่งจึงมีสุขภาพอนามัยดีและแข็งแรงอยู่เสมอ

คุณพ่อสอนให้แบ่งหมั่นดูแลบำรุงรักษาอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ เป็นประจำเท่าที่ทำได้เพราะจะช่วยให้อายุการใช้งานของเครื่องนานขึ้น เช่น แบ่งช่วยคุณพ่อนั้นทำความสะอาดแผงกรองอากาศของเครื่องปรับอากาศทุกๆ เดือน เพื่อให้การระบายความร้อนของตัวเครื่องเป็นไปโดยสะดวกและสามารถประหยัดพลังงานไฟฟ้าได้ร้อยละ 5 - 7 และยังเป็นการป้องกันเชื้อโรคต่างๆ ที่เกาะอยู่ใน

แผงกรองอากาศ คุณพ่อเองมักดูแลรักษารถยนต์คันเก่าของครอบครัวเป็นประจำทุกสัปดาห์ เช่น เช็ดลมยาง เอาของไม่จำเป็นออกจากรถ ตรวจดูน้ำมัน น้ำมันเครื่อง ซึ่งวิธีเหล่านี้ได้ช่วยประหยัดเงินค่าน้ำมันได้เดือนละหลายบาท

คุณพ่อและคุณแม่เลือกใช้ตู้เย็นที่มีฉลากประหยัดพลังงานเบอร์ 5 และเลือกชนิดที่มีขนาดกินคราวร้อนที่มีประสิทธิภาพด้วย ผู้ขายแนะนำว่าบ้านของแบ่งมีจำนวนสมาชิกในบ้าน 3-4 คน ควรใช้ตู้เย็นขนาด 4.5-6 คิว เพราะเป็นขนาดที่เหมาะสมกับครอบครัว แบ่งก็ช่วยคุณแม่ทำความสะอาดแผงระบายความร้อนด้านหลังตู้เย็น และหลีกเลี่ยงการเปิด-ปิดตู้เย็นบ่อยๆ

คุณแม่บอกแบ่งทุกครั้งที่ต้องซักผ้าจะต้องนำผ้ามาแยกตามประเภทและแช่ผ้าก่อนเข้าเครื่องทำให้ง่ายต่อการซักผ้า อย่าใส่ผ้าเกินความจุของเครื่อง คุณแม่ไม่ซื้อเครื่องซักผ้าแบบที่มีเครื่องอบแห้งในตัวเพราะสิ้นเปลืองไฟฟ้ามาก แต่ใช้วิธีตากผ้ากับแสงแดดหรือในที่ที่มีลมโกรก ซึ่งแสงแดดจะช่วยฆ่าเชื้อบางอย่างที่ติดอยู่บนเนื้อผ้าได้ และหากเราช่วยกันประหยัดการใช้ไฟฟ้าในการรีดผ้า ทุกๆ คนจะเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยชะลอเวลาในการสร้างโรงไฟฟ้าที่อาจจะต้องเพิ่มขึ้นในอนาคต

แบ่งจดบันทึกรายละเอียดต่างๆ ที่เกี่ยวกับการใช้พลังงานก่อนเข้านอน พลังนี้เงินใหม่แบ่งจะเขียนเรียงใหม่เป็นบทความสำหรับพูดในชั่วโมงเรียงความ ซึ่งแบ่งหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแนวทางประหยัดพลังงานต่างๆ เหล่านี้ จะเป็นแบบอย่างที่ดีต่อเพื่อน ๆ เยาวชนและรุ่นน้องในอนาคตต่อไป เพราะจะเป็นการแก้ไขปัญหาระยะยาวเรื่องขาดแคลนแหล่งทรัพยากรและแหล่งพลังงานรวมทั้งสิ่งแวดล้อมที่มีมลพิษจากการใช้พลังงาน

และสิ่งที่แบ่งตั้งใจนี้จะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อเราคนไทยทุกคนร่วมมือร่วมใจกันประหยัดพลังงาน โดยเฉพาะเยาวชนมีบทบาทสำคัญที่จะต้องกระตุ้น และเตือนสติซึ่งกันและกันให้เห็นถึงปัญหาดังกล่าว และลงมือปฏิบัติอย่างจริงจัง

แบ่งคิดว่า การอนุรักษ์พลังงานนั้นเยาวชนอย่างแบ่งและเพื่อนๆ จะรอให้ผู้ใหญ่ทำให้ดูเป็นตัวอย่างไม่ได้แล้ว แต่เยาวชนควรเป็นตัวอย่างให้เยาวชนด้วยกันเอง กระตุ้นให้มีจิตสำนึกด้านการประหยัดพลังงาน เพื่อสงวนทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งพลังงานให้มีใช้นานขึ้น

ผู้เขียน : ทรงศักดิ์ มิ่งคัง
รวบรวมโดย : ศูนย์อนุรักษ์พลังงานแห่งประเทศไทย
พิมพ์ครั้งที่ 1 : พ.ศ. 2543 20,000 เล่ม

เอกสารอ้างอิง :
โครงการประชาสัมพันธ์ร่วมพลังหารสอง สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (สพช.) "ความรู้เรื่องการประหยัดพลังงาน และผลกระทบของการใช้พลังงานที่มีต่อสิ่งแวดล้อม"
สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ "เอกสารประกอบการบรรยายองค์กรรวมพลังหาร 2" ประจำปี 2541

ขอวิงวอนเพิ่มเติมที่ : ศูนย์ประชาสัมพันธ์ "รวมพลังหาร 2" สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ เลขที่ 123/1-2 ถนนพระบุรี แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร กรุงเทพฯ 10400 โทรศัพท์ : (02) 612-1555 ต่อ 202 และ 209

